

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary) การประชุมคณะทำงาน ๕ ว่าด้วยกฎหมายล้มละลาย
(Working Group V: Insolvency Law) ของคณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ
แห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๕๗ โดยระบบทางไกลผ่านโปรแกรม Interprefy
ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

UNCITRAL จัดการประชุมคณะทำงาน ๕ ว่าด้วยกฎหมายล้มละลาย (Working Group V: Insolvency Law) สมัยที่ ๕๗ โดยระบบทางไกลผ่านโปรแกรม Interprefy จากกรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือเกี่ยวกับข้อเสนอแนะข้อต่าง ๆ (Comments on recommendations) ตามที่ปรากฏใน Legislative Guide on Insolvency Law (2004) การพิจารณาร่างกฎหมายกระบวนพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัด (a draft text on a simplified insolvency regime) เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย โดยเป็นการพิจารณาต่อเนื่องจากการประชุมคณะทำงาน ฯ อย่างไม่เป็นทางการที่ได้จัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และระหว่างวันที่ ๓ - ๔ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งจัดขึ้น ณ Vienna International Centre กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยในครั้งนี้ เป็นการจัดการประชุมโดยระบบทางไกลผ่านโปรแกรม Interprefy มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนชาติสมาชิกคณะทำงานรวม ๔๗ ชาติ ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์จาก ๒๓ ชาติ ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ๒๔ องค์กร และผู้แทนสหภาพยุโรป

ภูมิหลัง

ที่ประชุมคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) สมัยที่ ๔๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (2013) ได้ขอให้คณะทำงาน ๕ ตรวจสอบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนพิจารณาคดีล้มละลายของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย (MSMEs) และที่ประชุมคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) สมัยที่ ๔๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (2014) ได้มอบหมายให้คณะทำงาน ฯ พิจารณาหัวข้อนี้ ภายหลังจากที่ได้พิจารณาในหัวข้อ มาตรการอำนวยความสะดวกแก่กระบวนกรดำเนินคดีล้มละลายข้ามพรมแดนของกลุ่มวิสาหกิจข้ามชาติและหัวข้อการรับรองและบังคับตามคำพิพากษาที่สืบเนื่องมาจากการล้มละลายเสร็จแล้ว โดยที่ประชุมคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) สมัยที่ ๔๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (2016) ได้มอบอำนาจให้คณะทำงาน ฯ พัฒนาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการพิจารณามาตรการและกลไกที่จะรับมือกับปัญหาของวิสาหกิจ โดยมุ่งเน้นทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ประกอบวิสาหกิจ โดยอาศัยหลักการสำคัญตามที่ระบุไว้ในกฎหมายแม่แบบเรื่องกระบวนกรล้มละลายข้ามชาติที่มีอยู่เดิม (UNCITRAL Model Law on Cross-Border Insolvency - MLCBI) และคำแนะนำในการร่างกฎหมายล้มละลายของ UNCITRAL (UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law)

การประชุมสมัยที่ ๕๗

ในการประชุมคณะทำงานครั้งนี้ เป็นการจัดการประชุมโดยระบบทางไกลผ่านโปรแกรม Interprefy สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คณะทำงานจึงได้มีการอนุญาตให้ผู้แทนสมาชิกเข้าร่วมประชุมได้ทั้งแบบตัวต่อตัวและเข้าร่วมประชุมทางไกล โดยในครั้งนี้จะมีการพิจารณาเอกสารการประชุม A/CN.9/WG.V/WP.170/Rev.1 อันเป็นการพิจารณาร่างกฎหมาย กระบวนพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัด (a draft text on a simplified insolvency regime) โดยการประชุมในครั้งนี้จะพิจารณาในเรื่องข้อเสนอแนะในส่วนคำแปลศัพท์ (draft glossary) และข้อเสนอแนะร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมาย (draft recommendation) ในแต่ละข้อคำแนะนำโดยตรง ตั้งแต่ร่างคำแนะนำที่ ๑ ถึง ๖๔ ตามที่ที่ประชุมคณะทำงาน ๕ การประชุมสมัยที่ ๕๖ ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการของคณะทำงาน ๕ ไปดำเนินการแก้ไขถ้อยคำให้เหมาะสมพร้อมยกร่างคำแนะนำที่ได้มีการประชุมไปเพื่อให้ที่ประชุมสมัยที่ ๕๗ พิจารณานั้น ฝ่ายเลขานุการได้มีการแก้ไขร่างกฎหมายกระบวนพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัด (a draft text on a simplified insolvency regime) เพื่อประกอบการประชุมต่อไป

การพิจารณาร่างกฎหมายกระบวนพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัด (a draft text on a simplified insolvency regime) ตามที่ปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมที่ A/CN.9/WG.V/WP.170/Rev.1

A. ข้อเสนอแนะร่างคำแนะนำในส่วนคำแปลศัพท์ (comments on the draft glossary)

“(a) Competent authority” คณะทำงานเห็นชอบกับคำอธิบาย ข้อความว่า [The competent authority may appoint one or more persons, including independent professionals, to assist it in the performance of its functions] โดยให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการจัดวางตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับข้อความว่า Institutional framework

“(b) Independent professional” คณะทำงานเห็นชอบกับคำอธิบาย

“(c) MSEs, (c)(i) Individual entrepreneurs, (c)(ii) Unlimited liability MSEs and (c)(iii) Limited liability MSEs” คณะทำงานเห็นชอบกับคำอธิบายในตัวเลือกที่ ๒ และเลื่อนการพิจารณาวิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อยแบบจำกัดและไม่จำกัดในขั้นตอนต่อไป

“MSEs debtor” คณะทำงานเห็นชอบกับคำนิยามที่ให้ไว้ โดยมีข้อสังเกตให้ใช้คำอื่นแทนคำว่า “initiated” ในเอกสารภาษารัสเซีย

“Simplified insolvency proceedings” คณะทำงานเห็นชอบกับคำนิยามที่ให้ไว้

B. ข้อเสนอแนะร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมาย (comments on the draft recommendations)

- ร่างคำแนะนำที่ 1 มีความเห็นให้เพิ่มเติมตอนท้ายของ (e) ข้อความว่า “and address, subject to national employment laws, employees’ involvement in simplified insolvency proceedings” เพื่อแก้ปัญหาลิทธิของลูกจ้างจากบรรดาเจ้าหนี้ จึงควรที่จะบัญญัติแยกออกมา

เป็นร่างต่างหาก คณะทำงานเห็นว่าข้อเสนอดังกล่าวควรจะมีการแยกข้อ (e) ออกมาและบัญญัติสิทธิของลูกจ้างไว้ในตอนท้าย

- ร่างคำแนะนำที่ 2 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมาย (draft recommendation) ทางเลือกที่ ๒
- ร่างคำแนะนำที่ 3 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไข
- ร่างคำแนะนำที่ 5 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างเดิมโดยให้คงข้อความใน [...] ไว้ โดยให้แก้ไขข้อ (b) และ (c) ที่มีการอ้างอิงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญอิสระ โดยให้เพิ่มข้อความว่า [and any independent professional used in the administration of simplified insolvency] ในข้อ (b)
  - ร่างคำแนะนำที่ 5 ทวิ คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างเดิม โดยเลื่อนการพิจารณาคำว่า “liquidation schedule” หรือ “liquidation report” หรือควรใช้ทั้งสองคำในบริบทของกระบวนการชำระบัญชีแบบรวบรัด
  - ร่างคำแนะนำที่ 5 ตริ คณะทำงานมีข้อสังเกตในร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมายที่ควรแก้ไขโดยให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการจัดวางตำแหน่งที่เหมาะสมต่อไป
  - ร่างคำแนะนำที่ 10 มีการตั้งข้อสังเกตข้อความว่า “ensuring cost-effectiveness” นั้นมีความเกี่ยวข้องกับหลักประกันในการลดค่าใช้จ่ายอย่างไร โดยมีการตั้งข้อสังเกตว่า cost-effectiveness เป็นหลักการที่ครอบคลุมและเป็นเป้าหมายหลักของกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัด (a simplified insolvency regime) อยู่แล้ว คณะทำงานจึงมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมาย โดยให้ตัดข้อความว่า [and ensure cost-effectiveness] ในตอนต้นและในร่างคำแนะนำออก
  - ร่างคำแนะนำที่ 11, 11 ทวิ และ 11 ตริ คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมาย ทางเลือกที่ ๒
  - ร่างคำแนะนำที่ 12 มีการเสนอแนะจากที่ประชุมให้เพิ่มคำว่า “Alternatively” ในตอนต้นของร่างส่วนอธิบายเพิ่มเติม ในการใช้มาตรการในการให้ความเห็นชอบของบรรดาเจ้าหนี้ระหว่างการลงคะแนนเสียง (voting) และการถือว่าได้รับการอนุมัติ (deemed approval) โดยที่ประชุมมีมติให้คงข้อความเดิมในร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมายไว้ พร้อมตั้งข้อสังเกตให้เพิ่มร่างคำแนะนำที่ 57 และร่างส่วนอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของการถือว่าได้รับการอนุมัติด้วย
  - ร่างคำแนะนำที่ 14 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่าง ในข้อ (a), (c), (d) และ (e) ส่วนในข้อ (b) คณะทำงานมีความเห็นว่าทางเลือกที่ ๒ เป็นข้อความที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าทางเลือกอื่น โดยใช้ข้อความว่า “(b) To provide accurate, reliable and complete information relating to its financial position and business affairs, subject to allowing the debtor the time necessary to collect the relevant information, with the assistance of the competent authority where required [including an independent professional where appointed,] and subject to appropriate protection of commercially sensitive, confidential and private information.”

- ร่างคำแนะนำที่ 21 คณะทำงานได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการเพิ่มการอ้างอิงที่จะเป็นผลให้มีการยกคำร้องใส่ไว้ในร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมายและให้เพิ่มในร่างคำแนะนำที่ 24 เช่นเดียวกัน
- ร่างคำแนะนำที่ 21 ทวิ คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมายโดยให้ตัดข้อความ “other known parties in interest” (คู่ความผู้มีส่วนได้เสียอื่นเท่าที่ทราบ) ในข้อ (b) ออกและให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาถึงการให้ความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละราย โดยที่คณะทำงานจะพิจารณากรณีของลูกจ้างในหัวข้อถัดไป
- ร่างคำแนะนำที่ 23 มีมุมมองที่แตกต่างกันในคณะทำงาน ซึ่งยังไม่สามารถหาข้อตกลงได้ในร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมายจนกว่าสามารถหาข้อความใหม่และไม่คล้ายกับที่ปรากฏอยู่ในคำแนะนำในการร่างกฎหมาย (Legislative Guide)
- ร่างคำแนะนำที่ 24 คณะทำงานร้องขอให้มีการแก้ไขร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมายตามที่ปรากฏในร่างคำแนะนำที่ 21
- ร่างคำแนะนำที่ 25 คณะทำงานเห็นชอบตามร่างคำแนะนำโดยให้คงข้อความ “และมีความคุ้มค่า” [and cost-effective] ไว้
- ร่างคำแนะนำที่ 26 คณะทำงานเห็นชอบที่จะตัดข้อความว่า “and any other known party in interest” เพื่อสอดคล้องกับการแก้ไขในร่างคำแนะนำที่ 21 ทวิ
- ร่างคำแนะนำที่ 31 คณะทำงานขอให้ฝ่ายเลขานุการเพิ่มความเห็นในร่างคำแนะนำ โดยจะมีการพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการละเว้นการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดในสมัยการประชุมครั้งต่อไป
- ร่างคำแนะนำที่ 32 คณะทำงานขอให้ฝ่ายเลขานุการปรับแก้ข้อความ “upon request of any party in interest” (เมื่อมีการร้องขอจากคู่ความผู้มีส่วนได้เสีย) ในร่างคำแนะนำดังกล่าวใหม่
- ร่างคำแนะนำที่ 33 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างเดิม
- ร่างคำแนะนำที่ 35 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างในทางเลือกที่ ๓ เนื่องจากการแสดงความเห็นสนับสนุนว่า ทางเลือกดังกล่าวมีความยืดหยุ่นมากที่สุดและได้รับความเห็นชอบถึงบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่ (the competent authority) และผู้เชี่ยวชาญอิสระ (an independent professional)
- ร่างคำแนะนำที่ 36 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างคำแนะนำ โดยมีการแก้ไขดังนี้ (a) ตัดข้อความ [21 ter] และ “including secured creditors” ที่ร่างไว้ในข้อความตอนต้นออกด้วย และในข้อ (b) ให้คงคำว่า “reasonable” โดยไม่ต้องใส่เครื่องหมาย [...] พร้อมทั้งตัดคำที่อยู่ในเครื่องหมาย [...] ออกพร้อมทั้งเติมคำว่า “expeditiously” ไปที่ตอนท้ายของข้อ (b)
- ร่างคำแนะนำที่ 37 คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างเดิมโดยไม่มีการแก้ไข
- ร่างคำแนะนำที่ 38 คณะทำงานมีความเห็นว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดควรให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการให้ความเห็นและตัดสินข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการยื่นคำร้องด้วย ซึ่งคณะทำงานฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ควรตัดข้อความ ดังนี้ [including by ordering

disputing...

disputing parties in interest to exercise their rights at law and allowing the proceeding to continue with respect to undisputed claims] ในขณะที่ คณะทำงานอีกฝ่ายเสนอว่า ควรจะคงข้อความดังกล่าวไว้โดยตัดเพียงข้อความว่า “...ordering disputing parties in interest to exercise their rights at law and...” เท่านั้น ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอของคณะทำงานฝ่ายหลัง

- **ร่างคำแนะนำที่ 40** คณะทำงานมีมติเห็นชอบเนื้อหาตามร่างคำแนะนำโดยให้คงคำว่า “require” และ “liquidation schedule” ในข้อ (a) ไว้ และตัดข้อความ [take a prompt decision on discharge and] ออก โดยคณะทำงานร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาคำอธิบายที่อยู่ในส่วนอธิบายเพิ่มเติม โดยอาจจะมียกเว้นต่อร่างคำแนะนำที่ 48 – 50 ที่จะต้องมีการตัดข้ออ้างอิงในการปลดจากการล้มละลาย

- **ร่างคำแนะนำที่ 41** คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้คงทางเลือกที่ ๒ และทางเลือกที่ ๓ ไว้พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ดังนี้

Option 2 “41. The insolvency law providing for a simplified insolvency regime should require the competent authority or independent professional as applicable to prepare the liquidation [schedule] [report].” และ

Option 3 “41. The insolvency law providing for a simplified insolvency regime [should] [may] require the competent authority to prepare the liquidation [schedule] [report] unless circumstances of the case justify entrusting the preparation of the liquidation [schedule] [report] to the debtor, an independent professional or another person.”

- **ร่างคำแนะนำที่ 42** มีการตั้งข้อสังเกตในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจะเข้าไปดำเนินกิจการในตารางการชำระบัญชีตามบทบัญญัติของกฎหมายล้มละลาย ซึ่งมีการให้ความสำคัญในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ดังนั้น คณะทำงานจึงขอให้ฝ่ายเลขานุการจัดเตรียมความเห็นกำกับไปพร้อมกันด้วย

- **ร่างคำแนะนำที่ 43** คณะทำงานเห็นชอบกับร่างคำแนะนำที่ให้คงข้อ “(c) List amounts and priorities of the admitted claims” ในเรื่องจำนวนและลำดับความสำคัญของคำร้องที่ได้รับอนุญาต โดยคณะทำงานให้ตัดข้อความทั้งหมดของข้อ (e)

- **ร่างคำแนะนำที่ 44** คณะทำงานร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงแก้ไขข้อความในร่าง เรื่อง การประกาศแจ้งตารางการชำระบัญชีให้บรรดาเจ้าหนี้ทราบ

- **ร่างคำแนะนำที่ 45 และ 46** คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้คงทางเลือกที่ ๒ ข้อความว่า “The insolvency law providing for a simplified insolvency regime should specify that the liquidation [schedule] [report] is deemed to be approved if it receives no objection within the established time period and there are no other grounds for the competent authority to reject the liquidation [schedule] [report].” โดยให้แก้ไขข้อความที่บัญญัติให้ถือว่ามีผลลงมติ (deemed to be approved) ในร่างคำแนะนำที่ 45

- **ร่างคำแนะนำที่ 47** คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้คงทางเลือกที่ ๒ ที่ให้กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดต้องมีกระบวนการโดยเฉพาะไม่ว่าจะเป็นกระบวนการชำระหนี้โดยรวบรัด

การแบ่งทรัพย์สินโดยเร่งด่วน ซึ่งการแบ่งทรัพย์สินจะเกิดขึ้นตามที่กฎหมายล้มละลายปกติบัญญัติไว้ตามข้อความ ดังนี้ “The insolvency law providing for a simplified insolvency regime should specify that, in simplified liquidation proceedings, distributions are to be made promptly. (See recommendation 193 of the Guide.) The distribution should take place in accordance with the insolvency law.”

- ร่างคำแนะนำที่ 48 - 50 คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้ตัดข้อความ “or no income for debt repayment” (หรือไม่มีรายรับเพียงพอที่จะชำระหนี้) โดยมีความเห็นว่า กระบวนการชำระบัญชีแบบรวบรัดควรจะดำเนินการเมื่อคดีนั้นไม่มีทรัพย์สินที่จะแบ่งก็เพียงพอแล้วที่จะมีการประกาศแจ้งข้อตกลงในการปลดจากล้มละลายและการปิดคดี (Simplified liquidation proceeding where there are no assets to realize, no proceeds to distribute,...)

- ร่างคำแนะนำที่ 51 คณะทำงานมีมติให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อความในร่างคำแนะนำเพื่อที่จะมาพิจารณากันในการประชุมครั้งต่อไป

- ร่างคำแนะนำที่ 52 คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้แก้ไขข้อความในร่างคำแนะนำเป็น “หากแผนการฟื้นฟูกิจการไม่ได้รับการยอมรับภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจถือว่าลูกหนี้จะต้องเข้าสู่กระบวนการชำระบัญชีและการฟื้นฟูกิจการนั้นจะถูกยกเลิกไป (If the reorganization plan is not submitted within the established time period, an insolvent debtor is deemed to enter the liquidation proceeding. For a solvent debtor, the reorganization proceeding will terminate.)”

- ร่างคำแนะนำที่ 55 คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้คงทางเลือกที่ ๒ ข้อความว่า “The insolvency law providing for a simplified insolvency regime should require the competent authority or independent professional as applicable to send notification of the plan to all known parties in interest to enable them to object or express opposition to the proposed plan and explain the consequences of any abstention.” ในการประกาศแผนฟื้นฟูกิจการให้บรรดาผู้มีส่วนได้เสียทั้งหลายทราบเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นใช้สิทธิโต้แย้งคัดค้านแผนดังกล่าว

- ร่างคำแนะนำที่ 56 คณะทำงานเห็นชอบกับร่างคำแนะนำโดยขอให้เปลี่ยนถ้อยคำจากโต้แย้งคัดค้าน “objection or opposition” เป็นการแสดงถึงการคัดค้านในการเห็นชอบด้วยแผน “express opposition on the approval of the plan” โดยคณะทำงานขอให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงหัวข้อของร่างคำแนะนำตามข้อเท็จจริงดังกล่าวพร้อมทั้งแก้ไขส่วนอธิบายเพิ่มเติมด้วย

- ร่างคำแนะนำที่ 57 คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้คงทางเลือกที่ ๑ ในเรื่องที่ยกบรรดาเจ้าหนี้ให้ความเห็นชอบด้วยแผน “The insolvency law providing for a simplified insolvency regime should specify that the plan is deemed to be approved by creditors if the competent authority receives no objection and no sufficient opposition to the proposed plan within the established time period.” โดยคณะทำงานขอให้ฝ่ายเลขานุการแก้ไขส่วนอธิบายเพิ่มเติมไปตามที่ที่ประชุมเสนอไว้

- ร่างคำแนะนำที่ 58 คณะทำงานเห็นชอบกับร่างคำแนะนำโดยขอให้ตัดข้อความ “โดยเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่” [by the competent authority] ในข้อ (a), (d) และ (e)

- ร่างคำแนะนำที่ 59 คณะทำงานเห็นชอบกับร่างคำแนะนำโดยขอให้ตัดข้อความ [deemed to be] ในเรื่องเงื่อนไขในการยืนยันแผนของพนักงานเจ้าหน้าที่

- ร่างคำแนะนำที่ 63 คณะทำงานมีมติเห็นชอบให้คงทางเลือกที่ ๒ เนื่องจากมีความยืดหยุ่นและง่ายในการดำเนินการ ในเรื่องการกำกับดูแลการนำแผนไปใช้ให้เห็นผล โดยขอแก้ไขร่างเป็น “The insolvency law providing for a simplified insolvency regime may entrust supervision of the implementation of the plan to the competent authority or an independent professional as applicable.”

- ร่างคำแนะนำที่ 4, 6 - 9, 13 15 - 20, 21 ทวิ, 22, 27, 29 - 30, 34, 39, 53, 54, 60 - 62 และ 64 คณะทำงานเห็นชอบกับร่างคำแนะนำในการร่างกฎหมาย (draft recommendation) โดยไม่ขอแก้ไขแต่อย่างใด โดยมีการตั้งข้อสังเกตว่าคณะทำงานจะหยิบยกร่างคำแนะนำที่ 65 - 88 ขึ้นมาพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป และร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการตรวจสอบบทบัญญัติในร่างคำแนะนำที่ 60 (d) กับในส่วนอธิบายเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

- คำแนะนำเกี่ยวกับกรณีลูกจ้าง

คณะทำงานได้มีการพิจารณาข้อเสนอดังต่อไปนี้

“General remark : ข้อสังเกตทั่วไป มีการแสดงความเห็นอ้างอิงสิทธิของลูกจ้างที่เข้ามาเกี่ยวข้องในวงจรของการเป็นคู่ความรวมถึงเป็นหนึ่งในเจ้าหน้าที่และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับการปกป้องจากกฎหมายภายในประเทศ

- คำแนะนำที่ ๑ ข้อ (d) และ (e) มีการให้คำจำกัดความคำว่า “ผู้มีส่วนได้เสีย” “parties in interest” ให้รวมถึงลูกจ้างไว้ในทุกส่วนของข้อความ และในข้อ (g) ให้แก้ไขข้อความให้สอดคล้องกับอารัมภบทในกฎหมายแม่แบบเรื่องกระบวนการล้มละลายข้ามชาติ (the Model Law on Cross-Border Insolvency) ที่มุ่งเน้นในการคุ้มครองการจ้างงานและการลงทุนในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

- คำแนะนำที่ ๕ ทวิ ขอแก้ไขในข้อ (i) เป็นข้อความว่า “(i) Oversight of compliance by the parties with their obligations under the simplified insolvency regime, including any obligations owed to employees under the applicable law.”

- คำแนะนำ (J) เป็นหัวข้อใหม่ที่เติมเข้ามาหลังคำแนะนำ I

J. Employees ให้ กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดต้องมีการบัญญัติศัพท์คำว่า “ลูกจ้างและตัวแทนลูกจ้าง” เพื่อประกาศและแจ้งข้อมูลที่ลูกจ้างมีสิทธิจะได้รับภายใต้กฎหมายในกระบวนการล้มละลาย

- คำแนะนำที่ ๑๓ กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดต้องมีการบัญญัติสิทธิโดยเฉพาะเจาะจงและภาระหน้าที่ของลูกหนี้วิสาหกิจขนาดย่อมและรายย่อย บรรดาเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้เสียอื่น รวมทั้งลูกจ้างที่อยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศ

- คำแนะนำที่ ๑๖ ในเรื่องกระบวนการเริ่มต้น ข้อ (c) มีการเพิ่มเติมข้อความว่า “และ ผู้มีส่วนได้เสียอื่น รวมทั้งลูกจ้างที่ถูกละเมิด (c) Establish safeguards to protect debtors, creditors and

other parties in interest, including employees, from abuse of the application procedure.”

ในการนี้ คณะทำงานร้องขอให้ฝ่ายเลขานุการเพิ่มเติมข้อความตามที่ได้มีการเสนอ โดยแจ้งว่าที่ประชุมจะดำเนินการพิจารณาถึงความจำเป็นของข้อความที่มีการเสนอมาในการประชุมครั้งต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าประชุม

๑. กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานหลักของกระบวนการล้มละลาย และเป็นหน่วยงานเดียวในกระบวนการบังคับคดีล้มละลายของไทย ได้มีส่วนร่วมในเวทีการประชุมระดับนานาชาติในการพิจารณาร่างกฎหมายกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย ซึ่งจากการที่รัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้เป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งกรมบังคับคดีมีภารกิจร่วมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและบูรณาการร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยกรมบังคับคดีได้มีการผลักดันให้มีพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๓/๒ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีหลักการสำคัญเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถเข้าถึงกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ SMEs ได้โดยง่าย สะดวก ลดขั้นตอน และมีค่าใช้จ่ายน้อยซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล ดังนั้น ในการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ผู้แทนของกรมบังคับคดีอาจนำประเด็นหรือข้อสังเกตที่ได้จากการประชุมมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็น SMEs ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบและติดตามความเคลื่อนไหวในการดำเนินการของคณะทำงานที่ ๕ ที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมายกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายแบบรวบรัดจากผู้แทนของแต่ละประเทศ อันเป็นการประชุมในระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้แก่บุคลากรของกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันปรับปรุงพัฒนากฎหมายล้มละลายและกฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ อย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมต่อไป

การดำเนินการของกรมบังคับคดีภายหลังการประชุม

๑. กรมบังคับคดีจะติดตามการดำเนินงานของคณะทำงานที่ ๕ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเรื่องการแก้ไขปัญหาการล้มละลายเป็นภารกิจหลักของกรมบังคับคดี ทั้งในเรื่องการพัฒนากฎหมายล้มละลายให้ได้มาตรฐานสากลโดยอาศัยการเทียบเคียงกับกฎหมายแม่แบบและแนวทางการร่างกฎหมายนั้นเป็นตัวชี้วัดในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทยและการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับงบประมาณสนับสนุน โดยดำเนินการบรรจุการประชุมดังกล่าวลงในแผนคำขอ

งบประมาณในการเดินทางไปประชุมราชการต่างประเทศของกรมบังคับคดีทุกปีงบประมาณ อีกทั้งจะจัดให้มีการร่วมมือเชิงวิชาการและการปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีล้มละลายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชน เช่น ศาลล้มละลายกลาง สภานายความ สำนักงานนายความ สำนักงานกฎหมายต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างกัน และเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิดและข้อคิดเห็นต่อกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง เกี่ยวกับการบังคับคดีล้มละลาย ลดข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการบังคับคดีล้มละลายไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ

๒. กรมบังคับคดีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้) เนื่องจากพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๘๓ หมวด ๓/๒ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่กำหนดให้ลูกหนี้ซึ่งประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ได้มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูกิจการและไม่ต้องตกเป็นบุคคลล้มละลาย หากมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการได้ ยังมีข้อจำกัด ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจทั้งภายในและระหว่างประเทศ อาจส่งผลให้กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการสำคัญในการสร้างกลไกให้ลูกหนี้ที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ เช่นเดียวกับการฟื้นฟูกิจการปกติ โดยจะมีระยะเวลาดำเนินการที่สั้นกว่า มีความซับซ้อนที่น้อยกว่า อีกทั้งได้กำหนดจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ที่สามารถร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการได้ตามหมวด ๓/๑ ด้วย ตลอดจนกำหนดกลไกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แบบเร่งรัดเพื่อใช้เป็นทางเลือกให้แก่ลูกหนี้ทั้งสองลักษณะ ได้แก่ ลูกหนี้ที่เป็นองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่และลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยกรมบังคับคดีได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมบังคับคดีระหว่างวันที่ ๗ - ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ และได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม

นางสาวเพ็ญทิพย์ จาตุรงค์เกาศัลย์

นิติกรชำนาญการ กองพัฒนาระบบการบังคับคดีและประเมินราคาทรัพย์สิน
ผู้จัดรายงาน